

СОС ДЕЧИЈА
СЕЛА
СРБИЈА

ПРОГРАМ РАДА ФОНДАЦИЈЕ СОС ДЕЧИЈА СЕЛА СРБИЈА ЗА 2024. ГОДИНУ

децембар 2023. године

САДРЖАЈ

I ОСНОВИ ПЛАНИРАЊА И РАДА ФОНДАЦИЈЕ СОС ДЕЧИЈА СЕЛА СРБИЈА

1. Визија, мисија, циљеви и активности Фондације СОС Дечија села Србија..... 3
2. Основи планирања,Кадровски ресурси и организација рада.....12

II ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ ФОНДАЦИЈЕ.....17

1. Програми и пројекти.....17
2. Јачање капацитета организације и заједнице и заговарање23

III ПРИКУПЉАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ПРОГРАМЕ И РАД ФОНДАЦИЈЕ.....26

IV. ЈАЧАЊЕ РЕСУРСА И ЕФИКАСНОСТИ.....30

V. КАЛЕНДАР НАЈВАЖНИЈИХ АКТИВНОСТИ33

I. ОСНОВИ ПЛАНИРАЊА РАДА ФОНДАЦИЈЕ „СОС ДЕЧИЈА СЕЛА СРБИЈА“

Фондација СОС Дечија села Србија је невладина, непрофитна организација основана 04. 06. 2012. године, на неодређено време, ради добродоног остваривања општекорисних циљева, а у складу са Законом о задужбинама и фондацијама („Службени гласник Републике Србије“ бр. 88/2010) и актом о Оснивању Фондације СОС ДС донетим од стране Оснивача, СОС Киндердорф Интернационал-а, Међународне организације СОС Дечијих села.

1. Визија, мисија и циљеви Фондације „СОС Дечијих села Србија“

Наша визија је да свако дете има породицу и расте уз љубав, поштовање и сигурност.

Мисија је да пружамо подршку за децу и породице у невољи, помажемо им да изграде своју будућност и доприносимо развоју заједнице у којој живе.

Циљеви Фондације су:

- 1) Да обезбеди подршку за децу без родитеља и родитељског старања, као и породице које нису у стању да брину о деци, кроз успостављање и вођење програма који подржавају дугорочну бригу породичног типа и програме подршке младима без родитељског старања, у процесу припреме за самосталан живот;
- 2) Превенција напуштања деце кроз успостављање и вођење програма који помажу породицама да изграде капацитете да пруже заштиту и бригу својој деци и да добију приступ основним услугама;
- 3) Промовисање и заговарање права деце у Републици Србији, у складу са Конвенцијом о правима детета, усвојеном на Генералној скупштини Уједињених Нација 20. новембра 1989. године;
- 4) Подизање свести и изградња капацитета друштвене заједнице за адекватну подршку и пружање услуга деци и породици кроз програме едукација, културне, спортске и друге активности и манифестације и развијање сарадње са владиним и невладиним сектором у циљу остваривања помоћи и подршке деци и породици;
- 5) Прикупљање средстава из различитих извора, у складу са законом, у сврху остваривања циљева и финансирања програмских активности Фондације.

Циљеве Фондација остварује кроз различите активности, а нарочито:

- 1) Успостављањем и спровођењем програма усмерених на пружање подршке дугорочној брзи породичног типа и програма подршке младима без родитељског старања, у процесу припреме за самосталан живот и осамостаљивање;
- 2) Успостављањем и реализацијом Програма јачање породиц у ризику од напуштања деце и подршком другим програмима чији је циљ изградња

капацитета породица за квалитетну бригу о деци кроз различите видове саветовања, пружања помоћи и подршке;

- 3) Реализацијом програма и пружањем подршке програмима едукације за децу, породице, младе, стручњаке из области социјалне заштите, просвете и других професија и система који раде са децом и породицама;
- 4) Издавањем и дистрибуцијом публикација и другог едукативног материјала (брошуре, лифлети, књиге, часописи и др. о правима деце, породице и младих; документи Уједињених Нација о стандардима бриге о деци у алтернативним облицима смештаја, и сл.)
- 5) Јавним заступањем и заговарањем циљева Фондације и промовисањем права деце; подизањем свести, како локалних тако и друштвене заједнице у целини, о проблемима потребама и правима деце и породице;
- 6) Сарадњом и успостављањем партнерских односа са организацијама и институцијама у земљи и иностранству у циљу побољшања положаја деце, породице и младих, као и изградње капацитета локалних заједница за препознавање потреба, успостављање институција, организовање активности, програма и услуга подршке породици, деци и младима;
- 7) Прикупљањем средстава за реализацију активности којима се остварују циљеви и програми Фондације, из различитих извора (приватних, корпоративних, јавних и др.), укључујући и обављање привредних делатности у складу са законом и овим статутом;
- 8) Организовањем семинара, стручних скупова, симпозијума, конференција, округлих столова и кампања, као и студијским боравцима у земљи и иностранству; и
- 9) Обављањем и других активности усмерених на реализацију општекорисних циљева ради чијег је остваривања Фондација основана.

Радам Фондације руководе Управни одбор и национални директор Фондације. Председник и чланови Управног одбора ову функцију обављају волонтерски. Национални директор је извршни орган за оперативно управљање радом Фондације и руководи Националним менаџментом тимом који чине: менаџери за област финансија и администрације, развоја програма и кадрова, прикупљање средстава, и менаџери свих програма и пројеката у Србији.

Фондација је оснивач и управља радом Програма СОС Дечије село Краљево- Приватне установе социјалне заштите - Центра за подршку деци и породици.

Наш рад је, поред Статута и обавезних општих аката који се односе на рад правних лица у Србији, регулисан и Кодексом понашања, Политиком „СОС брига-наше обећање“, Политиком заштите деце и младих, правилницима за пружаоце услуга у систему социјалне заштите (Правилником о ближим условима и стандардима у социјалној заштити, Правилник о заштити од занамаривања и злостављања деце и сл.) У контроли и обезбеђивању транспарентности рад и финансијског пословања примењујемо: Правилник о управљању финансијама; Правилником о заштити од корупције, Правилник о набавкама, правилнике о дистрибуцији донација и новчаних поклона спонзора, Правилник о интерној контроли. Контролу врши и екстерна ревизорска кућа, кроз обавезну годишњу ревизију финансијског пословања Фондације.

Рад Фондације је јаван. Јавност рада Фондације обезбеђује се објављивањем годишњих финансијских извештаја и извештаја о активностима и раду путем интернета, саопштењима за јавност, или на други погодан начин.

Фондација и рад наших програма се финансирају из донаторских средстава обезбеђених од стране Оснивача, Међународне организације СОС Дечијих села, грантова, других донатора из иностранства, и од донација од корпоративног сектора и грађана Србије.

Фондација може стицати имовину од добровољних прилога, поклона, донација, финансијских субвенција, заоставштина, камата на улоге, закупнине, ауторских права, дивиденди и других прихода остварених на законом дозвољени начин. Фондација може стицати приходе и непосредним обављањем привредне делатности, као споредне делатности која мора бити у вези са циљевима Фондације. Добит остварену обављањем привредне делатности, Фондација користи искључиво за остваривање циљева и покриће трошкова редовних активности. Имовина Фондације користи се искључиво за остваривање циљева утврђених Статутом. Имовина Фондације не може се делити оснивачима, члановима органа управљања, запосленима или са њима повезаним лицима. Управни одбор се стара о наменском коришћењу, очувању и увећању имовине и средстава Фондације. Корисници средстава Фондације су првенствено деца и млади без родитељског старања, породице у ризику од напуштања деце, као и лица чији су рад и активности од јавног, односно друштвеног интереса у области циљева чије остварење Фондација подстиче, промовише и унапређује.

Седиште Фондације је канцеларија у Булевару краља Александра 251, Београд, а користи и друге просторије за рад програма и пројеката у Београду, Краљеву, Нишу, Гаџином Хану, Чачку, Трстенику, Врњачкој Бањи и Рашки. СОС ДС Србија располажу возилима, опремом и другим средствима неопходним за рад.

2. Основ за израду програма рада Фондације СОС Дечија села Србија

СОС Дечија села Србија препознају велику потребу за различитим врстама програма подршке угроженој деци и породицама у Србији.

Положај породице, деце и младих у Србији

Демографска слика Србије је обележена трендовима депопулације и демографског старења, који су последица негативног природног прираштаја и негативног миграционог салда. Број становника у Србији се континуирано смањује. У Србији је у 2022. години било 1.188.338 деце, док је удео деце у укупној популацији 17,4%. У периоду 2013.–2022. године број деце у Србији се смањио за 5,2%. Демографски показатељи наводе да у Србији живи 1.322.021 младих, узраста од 15 до 29 година¹. Резултати пројекција указују да ће у периоду до 2060. године једна од најважнијих карактеристика демографског развоја Србије бити изразито стара старосна структура становништва.²

¹Према Процени становништва за 30.6.2021. просечна старост износила је 43,45 година- извор Извештај Деца у систему социјалне заштите 2022., Републичког завода за социјалну заштиту, јун 2023, [deca-u-ssz-2022-final-2672023.pdf](https://www.zavodsz.gov.rs/deca-u-ssz-2022-final-2672023.pdf) (zavodsz.gov.rs)

²Што се тиче прогностичке варијанте, њено остварење би у 2060. години резултирало са 653 хиљаде младих до 15 година и њиховим уделом у укупном становништву од свега 13,3%. У поређењу са бројем старијих 65 или више година, младих би било више него двоструко мање, а вредност индекса старења би достигла 229 индексних поена, или готово двоструко више него 2010. године. Пенев, Горан: Пројекције становништва Србије од 2010. до 2060. године <http://www.fiskalnisanavet.rs/doc/istrzivacki-radovi/studija-projekcije-stanovnistva-srbije-od-2010-2060-penev.pdf>.

Подаци указују да је у 2022. години стопа ризика од сиромаштва износила 20% , што је значајно изнад ЕУ просека, који износи 13,3%, и што значи **да 20% становништва има приход нижи од прага ризика од сиромаштва**, који за 2022. годину износи 26.509 РСД. **Стопа ризика од сиромаштва или социјалне искључености** која показује проценат лица која су изразито материјално и социјално ускраћена или живе у домаћинствима веома ниског интензитета рада износила је **28,1%**, а стопа изразите материјалне и социјалне ускраћености износила је 5,9%.

Око 28.000 деце пало је испод границе апсолутног сиромаштва у Србији, током 2022, показао је извештај УНИЦЕФ-а и Савеза економиста Србије, који се бавио пројекцијом сиромаштва услед економске кризе изазване ратом у Украјини. То значи да прошле године **укупно 122.518 деце није могло да задовољи основне животне потребе**, односно живели су у домаћинству чија су примања мања од 12.695 динара месечно, колики је праг апсолутног сиромаштва у земљи. Процент деце која су изложена ризику од сиромаштва је 20,3, а проценат младих (узраста од 18 до 24 године) који су у ризику од сиромаштва је 20,4%, према подацима Републичког завода за статистику 2022.

У току 2022. године на евиденцији ЦСР је укупно **179.802 деце**, а на дан 31.12.2022. године 145.475 деце. У 2022. години **14,5% од укупног броја деце у Србији је било на евиденцији ЦСР**, односно остваривало је права, користило услуге или су према њима примењиване мере из области социјалне и породично - правне заштите. Највећи удео деце корисника система социјалне заштите забележен је у региону Јужне и Источне Србије и Војводине, 18,1% и 16,5% респективно. Најмање деце на евиденцији ЦСР је у региону Београда и износи 10,8%. Укупно 85.330 породица су користиле новчану социјалну помоћ (НСП), 35.906 (42,1%) чине породице са децом. 73.208 деце корисника НСП. Тренд смањења стопе деце корисника НСП указује да систем социјалне заштите има мањи обухват ове рањиве категорије деце и да материјална подршка није у складу и не прати кретања у популацији деце – број деце из породица корисника НСП се смањује, уз истовремено и даље високу стопу деце у ризику од сиромаштва, односно материјалне депривације. Деца користе различите видове материјалне помоћи које се финансирају из републичког или локалног буџета. Упркос циљу Владе да подржи породице са децом, многа деца из сиромашних породица не примају социјалну помоћ, без обзира да ли је реч о програмима са приходним цензусом или категоријским универзалним накнадама. **Преко 50% сиромашне деце живи у домаћинствима која не примају трансфере**. У 2022. години **право на дечији додатак остварило је 207.488 деце из 106.786 породица**, што је за 45,9% мање деце и за 47,8% мање породица у периоду од десет година.

На дан 31.12.2022. године, на евиденцији центара за социјални рад је **4.302 деце под старатељском заштитом**, доминантни разлог за старатељство (61,8%), је лишавање родитеља родитељског права, односно пословне способности. Услуге породичног и домског смештаја је у 2022. години користило укупно **5.443 деце без родитељског старања**. Највише деце, 89,2% смештено је у породични и сроднички смештај. Стопа деце на домском смештају износи 4,8%, због чега Србија спада у групу европских земаља са најнижом стопом деце на резиденцијалном смештају. У 2022. години услуге породичног и домског смештаја почело је да користи 877 деце: 179 деце је смештено на домски смештај, што је **највећи број пријема деце у домски смештај у протеклих пет година**. Старосна структура деце у установама за домски смештај указује да је у 2022. години удео **деце до три године износио 6,1%, што је највише у претходних десет година**. У лиценцираним прихватилиштима за децу смештено је 181 дете, доминантно основношколског узраста (52,6%). Услугу становања уз подршку за младе који се осамостаљују и напуштају систем социјалне заштите у 2022. години пружао је један лиценцирани пружалац, за једног дечака узраста од 15 до 17 година. У току 2022. године

усвојено је 94 деце (од 281-ног детета подобног за усвојење), што је испод десетогодишњег просека.

Центри за социјални рад су у 2022. години евидентирали **907 деце издвојене из породице**, прекинут је тренд смањења броја деце која се издвајају из породице, па је тако **издвојено 20,6% деце више него у 2021. години**. Удео деце до три године која се издвајају из породице износи 18,4%. **Најчешћи разлог издвајања деце из породице у 2022. години је неадекватно родитељско старање (50,1% деце)**.³ У току године услуге породичног и домског смештаја почело је да користи 877 деце.

Измештање детета из породице је крајња мера, којој се прибегава када деца немају минималне услове за безбедан живот у породици, односно када је здравље, живот и развој детета озбиљно угрожен.

У 2022. години у ЦСР је забележен **наставак тренда пораста броја пријава насиља над децом**. Евидентирано је 8.531 пријава насиља над децом у породици, од чега се 44,6% пријава односило на емоционално насиље, 27,2% на занемаривање, 25,4% на физичко насиље, а најмање пријава је било за сексуално насиље – 2,6% и експлоатацију детета 0,2%. Укупно 203-је деце било је жртава дечијег брака. Доминирају девојчице узраста од 16 до 17 година, са уделом од 70,4%. Образовна структура ове деце је веома неповољна. 120 деце било је жртава трговине људима, што је за 62,2% више у односу на 2021. годину. У полној структури доминирају девојчице са 84,2%, а у 56% случајева реч је о сексуалној експлоатацији. У 2022. години на евиденцији ЦСР је укупно **14.219 малолетника са проблемима у понашању и у сукобу са законом**, од којих је 11.697 деце до 14 година. Услуге дневног боравка за децу и младе са проблемима у понашању које пружају лиценцирани пружаоци услуга је у 2022. години користило 106 деце са проблемима у понашању, што је за 18,5% мање него у 2018. години.

Укупан број деце за које је ЦСР у 2022. години спроводио поступке у породичним односима је 18.408. Доминирају деца за чије родитеље је ЦСР реализовао процену за вршење родитељског права. Током исте године, ЦСР су на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права, израдили укупно 10.937 налаза и мишљења који се тичу вршења родитељског права за укупно 15.805 деце. У 2022. години ЦСР су покренули 278 поступака за лишење родитељског права и донели укупно 1.249 решења о мерама надзора над вршењем родитељског права. Водитељи случаја су применили саветодавно усмеравање у 92.340 случајева, највећи број интервенција, 63.189 или 68,4%, је пружено корисницима којима је неопходна помоћ у циљу савладавања социјалних и животних тешкоћа и стварању услова за задовољавање основних животних потреба. Значајно мање интервенција, (16,5%) се односило на помоћ у сређивању брачних и породичних односа, те помоћ у васпитању и развојним проблемима деце (15%).

У току 2022. године на евиденцији ЦСР је 13.163 деце са сметњама у развоју, стопа деце са сметњама у развоју у систему социјалне заштите износи 11,0 што представља повећање од 43,3% у последњих десет година. Доминирају деца са телесним инвалидитетом са 43,9%, што се разликује од структуре деце са сметњама у развоју и инвалидитетом у укупној популацији деце са сметњама у развоју у Србији, у којој је удео деце са телесним инвалидитетом 10%, а доминирају деца са интелектуалним сметњама. На основу тога закључујемо да су деца са сметњама у развоју на евиденцији ЦСР пре свега корисници права на помоћ и негу другог лица. У 2022. години на смештају у установама је 382 деце са сметњама у развоју. Међутим, **удео деце са сметњама у**

3

развоју на домском смештају је континуирано висок и у 2022. години износи **66,4%**. Услугу дневног боравка за особе са инвалидитетом лиценцираних пружалаца користи 278 деце или само 16,5 % од укупног броја корисника дневних боравака. Услугу личног пратиоца користи 2.869 деце, што представља повећање од 193,9% у протеклих пет година, као последица повећања броја лиценцираних пружалаца услуге. Услугу помоћи у кући користи 124 деце, удео деце у укупном броју корисника услуге је веома низак и износи 0,7%. Од 104 пружаоца, 17 или 16,3% пружалаца је пружало услугу деци. Услугу предаха смештаја користи 45 деце (24,2% од укупног броја корисника), већина, односно 37 корисника, су дечаци узраста од 15 до 17 година. Ниједно дете са сметњама у развоју није користило услугу становања уз подршку за особе са инвалидитетом, иако су на евиденцији МРСП три лиценцирана пружаоца ове услуге.

Не постоје званични статистички подаци о броју породица и деце у ризику од издвајања деце, а незванична процена је да је овај број бар 10 пута већи од броја издвојене деце, односно да бар 10% популације, која живи испод или на граници сиромаштва, има и проблеме који доводе до ризика од издвајања деце из породице.

Када су у питању млади, систем социјалне заштите прикупља податке за младе узраста од 18 до 25 година. Према подацима Републичког завода за социјалну заштиту, у укупном броју корисника **млади учествују са 12,1%**. Најзаступљенија корисничка група јесу материјално угрожени корисници који се евидентирају као корисници новчане социјалне помоћи. У 2022. години, удео пријава насиља над женама је значајно већи за све узрастне категорије а за категорију младих износи 73,2%. Удео младих у старосној структури пунолетних корисника са инвалидитетом на евиденцији ЦСР износи 7,9%. Када су у питању услуге социјалне заштите, свега 0,4% младих у 2022. години користи услугу помоћ у кући, док услугу персоналног асистента користи 10,7%. На дан 31.12.2022. године укупан број младих на смештају у установама социјалне заштите износи 2,3%. Са друге стране, удео младих у старосној структури пунолетних на породичном смештају је 53,4%.

Званична статистика указује на неповољан положај младих на тржишту рада. Иако је стопа незапослености младих значајно опала у односу на период од пре 5 или 10 година, и даље је висока. Посебна забринутост везује се за високу стопу неактивности младих као и значајан проценат младих који припадају категорији оних који нису запослени, нити су у процесу образовања или обуке (НЕЕТ). Поред тога, стопа дугорочне незапослености за категорију младих је за 5% већа у односу на стопу дугорочне незапослености опште популације, што значи да млади предњаче и у овом негативном тренду. Према подацима Националне службе за запошљавање, у мају 2022. године је 86.575 младих од 15 до 29 година било **незапослено, што чини 19,2%** од укупног броја незапослених у Републици Србији. Анкета о радној снази за IV квартал 2022. године, показује да је број незапослених младих старости 15 – 24 година, смањен за 12.500, али је смањена и укупна популација младих (15 – 24), и то за скоро 9 000 на међугодишњем нивоу. Удео НЕЕТ младих узраста 15 – 24 године у укупној популацији младих износио је 11,9%. Код популације узраста 15 – 29 година НЕЕТ стопа била је на нивоу од 15,2%, што је ниже у односу на претходне године. У погледу квалитета запослености у најлошијем положају су неформално запослени млади који чине 24,3% од укупно запослених младих узраста од 15 до 24 године у 2019. години. Младе жене од 15 до 29 година представљају вишеструко рањиву категорију на тржишту рада јер је стопа њихове незапослености 37,4% и виша за 5% од стопе незапослености младих мушкараца.

Тренд повећања броја корисника на евиденцији ЦСР прати тренд смањења броја стручних радника, који је великим делом последица одлуке Владе РС о увођењу система контроле запошљавања у јавном сектору. На основу података Републичког завода за социјалну заштиту број укупан број запослених у центрима за социјални рад на дан 31.12.2022. године је 2592. Од укупног броја запослених, 1671 обавља послове стручног рада што је за 12,9% мање у односу на 2012, а за 18% у односу на 2014. годину. Од укупног броја стручних радника, 1079 је ангажовано на пословима водитеља случаја, 99 на позицији супервизора, 110 обавља истовремено посао водитеља случаја и супервизора. На крају 2022. године укупан број корисника на евиденцији центара за социјални рад износи 707.188. **Однос броја корисника социјалне заштите и стручних радника Центра за социјални рад је 423:1**, док је однос броја становника и стручних радника Центра за социјални рад је 4125:1.

Последице одвајања детета од породице се крећу од краткотрајних, као што су потискивање потреба за припадношћу, дететов осећај несигурности и неповерења у одрасле, до дуготрајних последица у којима дете расте са осећањем да не управља сопственим животом, има проблеме у успостављању односа привржености са другима, показује опште неповерење и слично. Уколико узроци и последице нису третирану могу се појавити и проблеми у учењу у преадолесцентном периоду, који дугорочно могу да прерасту у проблеме у похађању школе и лошији школски успех или у лошим односима са вршњацима, слаба контрола импулса и понашања, и друго.

Ниско образовање је једна од најизраженијих детерминанти материјално угрожених породица и ниских и незадовољавајућих родитељских компетенција. Образовање мајке директно је повезано са ниским социјалним статусом и најнижим ангажовањем у активностима мајке са децом⁴.

Број хранитељских породица које стичу општу подобност за хранитељство се из године у годину смањује, док се дужина боравка деце у породичном смештају константно повећава, на шта указује податак да се у протеклих пет година удвостручио број деце која у оквиру породичног смештаја бораве дуже од 10 година.

Иако је број деце смештене у институционалну заштиту значајно смањен у претходном периоду, у претходне три године постоји тренд повећања броја деце која се смештају на алтернативно старање (углавном у хранитељске породице). Подаци указују на потребу системског одговора у смислу развоја решења која су погоднија за децу која немају одговарајућу подршку у својим биолошким породицама.

Услуге подршке породици само су делимично признате и нису укључене у законодавни оквир, нису системски подржане и не постоји стабилност њиховог финансирања. Постоје два примера добре праксе/услуга које су развијене и примењене у циљу јачања родитељских капацитета и спречавања издвајања деце. То је услуга јачања породице СОС Дечијих села и услуга породичног сарадника.

Доношење нове Стратегије за социјалну заштиту у Србији за период 2019-2025, као и измене Закона о социјалној заштити и Породичног закона, још увек су у току. Стратегија деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период 2022-2026, усвојена је почетком 2022. године. Током 2023. године усвојена је нова Национална стратегија за младе за период 2023 – 2030 која садржи циљеве који су усмерени на побољшање положаја младих у Србији.

⁴ [2019 Serbia MICS6 and 2019 Serbia Roma Settlements MICS SFR \[Serbian\] \(unicef.org\)](#)

Стратегија развоја социјалне заштите као посебан циљ прописује развијање мреже услуга у заједници, чиме ће се омогућити да грађани већину својих потреба задовољавају у локалној заједници. Изостанак стабилних извора финансирања, и пре свега системске и практичне одређености за процесе трансформације, довели су до тога да се већина корисника врати у установе из којих су изашли, а да институције и даље функционишу на непромењен начин, са константним бројем корисника. Изостанак осмишљене деинституционализације уз одсуство услуга социјалне заштите у заједници, условио је да установе постају трајно место живота за већину корисника.

Услуге социјалне заштите у заједници не прате потребе корисника, с обзиром на то да нису у довољној мери развијене, нити су равномерно заступљене на територији Републике Србије. Упоређујући претходне године, може се констатовати да је ситуација чак и нешто неповољнија. Већина услуга бележи мањи или већи, али константан пад распрострањености. Поједине услуге, које су посебно важне за процесе деинституционализације, као што је становање уз подршку за особе са инвалидитетом, постепено нестају. Разлог томе пре свега треба тражити у нестабилним изворима финансирања, али и недовољном разумевању локалних самоуправа за неопходност развоја услуга социјалне заштите. Основни проблем код финансирања услуга социјалне заштите на локалном нивоу је пре свега врло неравномерно финансирање које није увек у вези ни са степеном развоја општине ни укупним износом буџета локалне самоуправе, већ пре свега са постављањем приоритета руководства локалне самоуправе, где врло често расходи за социјалну заштиту не осликавају реалну потребу становништва за услугама. Ситуација би била додатно погоршана када не би постојали наменски трансфери из буџета Републике Србије. Докле год се не спроведу значајније промене у финансирању услуга на локалном нивоу, неће бити значајнијег стимулисања развоја услуга.⁵

Обухват и адекватност готовинских накнада за основне потребе су недовољни да покрију основне потребе. Поред тога, **потребно је побољшати квалитет и покривеност услуга, и појачати надзор и регулаторне механизме, праћење и евалуацију. Није остварен никакав напредак у погледу услуга социјалне заштите на локалном нивоу или процеса деинституционализације.** Систем наменских трансфера који је уведен Законом о социјалној заштити у 2016. години се и даље не спроводи систематично и транспарентно. Буџетска издвајања су сада доступна на годишњем нивоу, али без вишегодишњих обавеза које би омогућиле континуитет пружања услуга на локалном нивоу и систем заснован на показатељима за утврђивање приоритета и праћење резултата. Међу кључним мерама, **Стратегија предвиђа развијена мрежа услуга које интензивно подржавају породицу превенира издвајање деце из биолошких породица и спречава институционализацију.** Мера ће утицати на надлежне институције да схвате значај социјалне функције локалне заједнице, те да у складу са идентификованим потребама грађана, на стабилан и одржив начин приступају развоју услуга социјалне заштите у заједници. Ово ће се постићи кроз доношење Правилника о изменама и допунама Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуга у заједници, усвајање локалних стратешких планова за развој услуга социјалне заштите, повећана издвајања у финансијским плановима јединица локалне самоуправе за развој и одрживост услуга социјалне заштите у заједници. Планиране су и мере за обезбеђивање физичке, географске и економске доступност услуга социјалне заштите у локалној самоуправи. Планиран је даљи развој породичног смештаја и становања уз подршку, трансформација институција за децу, и оснивање центара за децу и породицу, као и **дефинисање и усвајање стандарди за пружање услуга интензивне подршке породици и деци.**

⁵ Стратегија деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период 2022-2026,

Планирани укупни издаци из буџета РС за социјалну заштиту у 2023. години су 147,4 милијарде динара (са ребалансом 154,4 милијарде динара), а за децу и породицу 91,4 милиона динара. У укупним издацима за дечију заштиту, новчана давања су учествовала са уделом од око 93%.

Социјална заштита финансира се кроз различите ставке буџета РС, у оквиру Раздела 30, Програм 0902 – Социјална заштита, Програмска активности за новчану социјалну помоћ, додаток за негу другог лица и увећани додаток на посебну новчану накнаду, на помоћ за оспособљавање за рад, предвиђен је новчани износ од 28.538.396.000 динара. За обављање делатности 209 установа социјалне заштите, предвиђено је 7.863.312.000 динара и за инвестициона улагања у објекте и опрему у установама, као и обезбеђивање недостајућих средстава, у спровођењу реформских пројеката и у поступку трансформације установа и др., предвиђен је износ од 1.396.559.000 динара. За подршку раду хранитеља, накнаде за издржавање корисника и накнаде за рад хранитеља, предвиђено је 4.611.921.000 динара за 2023.

За подршку удружењима и локалним заједницама за различите активности у циљу унапређења социјалне заштите у заједници, предвиђен је новчани износ од 500.000.000 динара за 2023. годину. Посебном ставком Буџета, планирано је 600.000.000 динара за наменске трансфере јединицама локалне самоуправе, и 806.700.000 динара за невладине организације.

Са економског становишта, спроведене анализе су показале да се на једну јединицу трошка превентивног рада уштеди четири јединице које би се у супротном уложиле у алтернативну бригу и друге системе подршке.

Економска ситуација и оквири за филантропију

Економска ситуација у Србији обележена је утицајем актуелне светске кризе коју је изазвао рат у Украјини, а нарочито енергетском кризом. Српска економија је показала извесну отпорност на пуни утицај кризе, пре свега због значајних страних улагања, економске политике која се ослања на ранијих година започет снажан раст привредних активности и великих државних и других инвестиција, повољне аранжмане за увоз енергената и стабилан курс и монетарну политику.

Просечна зарада за август 2023. године, износила је 84,143 динара (720 евра) а потрошачка корпа је била за 16% већа од просечне нето зараде (100.157,59 динара). Потрошачке цене у августу 2023. године, у поређењу са истим месецом претходне године, повећане су за 11,5%. Медијална нето зарада за август 2023. године износила је 66.401 динара, што значи да је 50% запослених остварило зараду до наведеног износа. Раст бруто и нето зарада, у периоду јануар–август 2023. године, у односу на исти период прошле године, износио је 15,2% номинално, односно 0,7% реално. У поређењу са истим месецом претходне године, просечне бруто и нето зараде за август 2023. године номинално су веће за 14,4%, а реално за 2,6%. **Међугодишња инфлација** се у октобру спустила на једноцифрени ниво и износила је **8,5%**, највише су порасли основни трошкови живота укључујући исхрану и енергенте. У Србији живи око 1.649 милиона пензионера, чак милион прима пензију мању од просека, односно 31.000 динара (264 евра).

Просечна стопа незапослености у 2023. години износи 9,6%. Незапосленост је највећа међу младима и износи **24,9%**. Удео младих узраста 15–24 године који нити раде нити су у процесу образовања или обуке (НЕЕТ) у укупној популацији младих, износио је 12,8%. 57% младих не зарађује, а чак 19% ради на црно, односно без

уговора⁶. Велика незапосленост младих представља највећи изазов у осамостаљивању младих из алтернативне бриге, укључујући и младе у угроженим породицама и из рањивих група. Приступ тржишту рада је изузетно тежак за младе, Роме, особе са посебним потребама и жене.

Када је у питању филантропија, у Србији је, према расположивим статистикама, донирани износ у 2022. години смањен за 21,8% у односу на 2021. годину, упркос повећању укупног броја добротворних акција, због смањених вредности просечних донација. На пример, од свих забележених акција, само 3% донација је у вредности од 5.000 евра и више, док је у 2021. години овај проценат био значајно већи (21%). Масовно давање појединаца, чинило је највећи удео са 36,5% свих добротворних акција. Други најчешћи тип донатора је пословни сектор (25,6% добротворних акција), затим мешовити и други донатори (15,1%), појединци (14,4%) и непрофитне организације (8,4%). У поређењу са 2021. годином, масовно давање грађана се повећало, док се удео пословног сектора смањио. Донатори из дијаспоре, чинили су 13,2% свих донација у 2022. години. Здравство је остало најчешћа област давања у 2022. години, чинећи 34,3% свих донација. Дошло је до повећања подршке маргинализованим групама, са порастом са 17% у 2021. на 21,8% у 2022. Остале донације биле су усмерене на смањење сиромаштва- 12,4%, и образовање -10,9% свих добротворних акција

Према последњем рангирању Србија је са 125. места на Светској листи индекса давања скочила на 27. место. Међутим, оквир и услови за филантропију су и даље изузетно неповољни. Држава не омогућава пореске и друге олакшице као што је ослобађање од плаћања пореза на додату вредност и других дажбина на донирану робу и услуге, чак ни на храну која је пред истеком рока трајања, нити друге олакшице за донаторе. Исто се односи и на волонтерски рад и социјално предузетништво, а у Србији само 5% становништва учествује у волонтерским акцијама и раду. Организације цивилног друштва нису препознате као равноправни партнери и нема довољно транспарентности у додели буџетских средстава из различитих јавних фондова државних институција и јединица локалне самоуправе.

Посебан изазов представља чињеница да фондације нису препознате као легитимни прималац средстава, односно да за фондове кому конкурисати само удружења и то удружења грађана, иако Закон о удружењима не познаје више овај термин, а Закон о задужбинама и фондацијама предвиђа могућност финансирања и из ових фондова. Све је мање интернационалних, билатералних и националних фондова који су намењени услугама социјалне заштите и програмима које реализује наша Организација.

Чланство у Међународној организацији СОС Дечијих села и сарадња са другим организацијама, институцијама и локалним самоуправама отвара могућност за приступ фондова за које наша Фондација не би могла самостално да конкурише.

3. Стратегија Фондације СОС Дечија села Србија

Наша стратегија је усмерена на одрживи развој и очување квалитета постојећих услуга. Програми на новим локацијама треба да покрију различите географске области и кроз најпотребније услуге, посебно у неразвијеним регионима и великим градовима са највећим бројем угрожене деце, младих и породица у кризи.

⁶ Подаци „Алтернативног извештаја о положају и потребама младих у Србији“ Крвне организације младих у Србији (КОМС)

Закон о социјалној заштити предвиђа нову могућност за финансирање услуге које пружају НВО од стране локалне заједнице или на државном нивоу. Приоритет је развој нових програма са добром перспективом одрживости и усклађивање постојећих програма са стандардима који важе за поједине услуге/програме. Партнерства са другим владиним и невладиним организацијама такође ствара услове за већи допринос побољшању ситуације и подршке социјално угроженој деци.

Ми чврсто верујемо да постоји потенцијал за развој Организације у свим областима, потенцијал за прикупљање средстава из различитих извора на локалном, националном и међународном нивоу.

Програм рада утврђен је у складу са Законом о Задужбинама и фондацијама, Законом о социјалној заштити, подзаконским актима, Статутом Фондације СОС Дечија села и стратешким документима Међународне организације СОС Дечије село, укључујући Стратегију 2020-2030 и документ „СОС брига-наше обећање“.

Програм рада заснован је на **Стратегији СОС Дечијих села Србија 2022.-2025.**, и Годишњем плану рада за 2024. годину.

СОС Дечија села желе да буду јака организација, лиценцирани пружалац квалитетних услуга социјалне заштите за што већи број угрожене деце и породица у ризику, са адекватним ресурсима за остваривање циљева, одрживошћу рада, и у сарадњи са партнерима и донаторима.

Главни стратешки правац укључује 5 тачака:

- Фокус на јачање породице и превентивне интервенције, као и на програме за оснаживању младих из наше циљне групе
- Одржавање високог квалитета нашег рада у свим програмима, како бисмо деци, младима и породицама које подржавамо пружили адекватне, релевантне и благовремене услуге
- Активности заговарања и лобирања у циљу утицаја на доносиоце одлука и иницирања промена у нормативном оквиру социјалне заштите, за стандардизацију превентивних програма и услуга социјалне заштите за децу и породицу, односно повећање шанси за добијање средстава за одрживост услуга
- Повећање прихода кроз диверсификацију локалних извора финансирања. Циљ је да се обезбеде средства потребна за наставак рада и одрживост свих програма СОС ДС Србија и развој нових програма.

Главне промене које ће бити реализоване у наредне три године биће:

- наставак реструктурирања Програма СОС Дечијег села Краљево;
- развој Програма СОС ДС Београд;
- лиценцирање Организације за пружање различитих услуга и изградњу капацитета;
- развој локалних прихода и ФР, посебно континуираних давања појединаца, дугорочна корпоративна партнерства и заједничко креирање пројеката са највећим утицајем на друштво и иновације, како у индивидуалном, тако и у корпоративном давању и јавним фондовима,
- финансијску одрживост, без интернационалних субвенција.

4. Годишњи план рада за 2024. годину предвиђа унапређење квалитета бриге о деци и младима, развој нових програма, јачање кадровске и организационе структуре и обезбеђивање средстава из различитих извора.

Кључне активности су:

- увођење управљања заснованог на резултатима (РБМ методологије) и дефинисање националног оквира за мониторинг и евалуацију кроз развој процедура и алата за осигурање квалитета – евалуацију, мониторинг, ревизију и пружање подршке у свим програмима и пројектима. У оквиру прве године имплементације РБМ методологије биће организоване додатне обуке за потребе примене и праћења, као и систематизације прикупљања научених лекција и анализе наученог из процеса;
- развој и имплементација Акционог плана јавног заговарања за 2024. годину;
- дефинисање предлога пројекта за Град Београд;
- успостављање Дневног боравка за децу и младе са проблемима у понашању у Београду и Нишу (уколико се обезбеде средства);
- развој минималних стандарда Програма који реализује Центар „Јаки млади“, и програма услуге КВИС, ширењем методологије за подршку младима из наше циљне групе кроз даљи рад Центра „Јаки млади“ и регионални пројекат за оснаживање и запошљивост младих (ЈЕЕП2)
- имплементација пројекта „Приватни вртић“ Краљево;
- на пољу организацијског развоја и јачања организационих капацитета наставићемо са креирањем портфолија акредитованих и других програма обука, планирано је успостављање Центра компетенција, који ће радити на изградњи компетенција и обукама из области примене и заговарања права деце, стручног рада, и пружања наших услуга из области превентивног рада са породицама у ризику и оснаживања младих;
- унапређењу организационе културе и развоју запослених (обука „меких“ вештина – комуникација, управљање променама, менаџерске вештине) и интерних правила и процедура у складу са кровним политикама организације, укључујући организовање интерне/екстерне обуке (Политика заштите деце и младих, Кодекс понашања и друге политике и правилници);
- Имплементација сета кровних политика и правилника са фокусом на превентивно деловање, подизања свести и успостављања процедура у смислу превенције и очувању безбедности деце и младих, учесника програма, запослених и средстава рада, као и спровођења интерних истражних поступака, у смислу управљања инцидентима
- посебна пажња биће посвећена мерама за сајбер безбедност и заштиту података о личности, као и на канале за пријаву сваког вида занемаривања, злоупотребе или злостављања деце.
- настављамо процес за увођење ИСО стандарда и нове платформе за наш рад СОС Конект,
- развоју различитих алата, и оснаживању сарадника и тимова, за прикупљање средстава од корпоративних и индивидуалних донатора, на националном нивоу и у локалним заједницама у којим раде наши програми, и повећање видљивости нашег рада и потреба угрожене деце и породица;
- финализирање апликације за представнике на терену, којом ћемо додатно унапредити и аутоматизовати процесе унутар одељења за прикупљање средстава;

- Реализација Пројекта Импат фонд за децу 3, за даљи развој капацитета за прикупљање средстава потребних за рад Организације
- Покретање локалног фандрејзинга на програмској локацији Краљево
- Развој једног новог (корпоративног) дигиталног канала донарања
- Имплементација мултиканалног фандрејзинг догађаја
- Јачање брэнда кроз партнерство са бар једном медијском кућом или компанијом за уступање медијског простора
- Ревизија Стратегија комуникације
- редизајнирање сајта, како би био пријемчивији са посетиоце и како би на адекватан начин информисао о нашем раду.

Програм СОС Дечије село Краљево наставиће развој услуга кроз реализацију Програма подршке за мајке и бебе без основних услова за живот, рад Дневног боравка за децу и младе са проблемима у понашању, пружање додатне подршке хранитељским породицама које живе у кућама Дечијег села, и Програм подршке осамостаљивању младих који излазе из алтернативне бриге.

Планиран је наставак рада регионалног Програма јачање породица у ризику од издвајања деце, који реализује СОС Дечије село Краљево на територији Краљева, Чачка, Трстеника, Врњачке Бање и Рашке, и даљи развој регионалног програма Београд/Ниш, као и даље уједначавање стандарда рада свих Програма јачање породице. Планирано је ширење методологије оснаживања капацитета и вештина за запошљивост и осамостаљивање младих из социјално угрожених породица и алтернативне бриге, у пет општина у Србији, кроз нови регионални пројекат, и наставак рада Центра „Јаки млади“ у Београду.

У области прикупљања средстава један од кључних циљева је да се реализују активности из новог Пројекта „Импакт фонд за децу3“ (ИФ4Ц пројекта), за развој прикупљања средстава од индивидуалних донатора, као и да се повећа приход од корпоративног сектора, кроз нова дугорочна партнерства, повећање броја чланова „Клуба пријатеља“, и повећање видљивости рада Организације. Кључни циљеви су да се обезбеде средства за рад свих наших програма и активности Организације.

Посебна пажња биће усмерена на активности у области даље имплементације Закона о заштити података о личности, кроз припрему процедура, документације и обуку запослених за њихову примену, укључујући и питања безбедности на пољу ИТ-а.

2. Кадровски и други ресурси и организациона структура

СОС Дечија села запошљавају сараднике за реализацију наших програма и пројеката, сходно кадровској и организационој структури потребној за њихов рад.

На дан 31.12. 2023. године у свим програмима и пројектима ангажовано је 111 запослених и 15 сарадника по уговорима ван радног односа (3 ангажованих сарадника на Пројекту Импат фонд за децу (ИФзД), 8 стручних радника на пословима подршке у ДС Краљево, и 4 на пословима супервизије).

У СОС Дечијем селу Краљево на пружању различитих програма и услуга ангажовано је 36 запослених (3 члана Развојно-едукативног тима, 15 чланова тимова Програма за подршку породици, 3 сарадника у Дневном боравку за децу и младе са проблемима у понашању, 3 сарадника у Програму за мајке и бебе, 2 Породична асистената и 10 запослених у менаџменту, администрацији и логистици).

По другим врстама уговора ангажују се 8 сарадника за развој деце: дефектолог, психотерапеути, дечији психијатри, професори, предавачи за обуке за децу, младе и запослене, супервизори и др.

Дечије село има закључене уговоре о подршци и сарадњи са 6 хранитеља, који реализују породичну бригу о деци и младима смештеним у њихове хранитељске породице.

СОС Дечије село Краљево користи стамбено-пословни комплекс од 18 објеката, у Првомајској улици 46А, и кућу за Програм за мајке и бебе у Церској улици број 10.

У Фондацији је ангажовано 75 запослених и 6 ангажованих по другом основу, ван радног односа. Кроз Програме јачања породица у ризику у Нишу (са Гаџиним Ханом) и Београду (Обреновац и Земун), ангажовано је 27 сарадника за рад са породицама (рачунајући и 5 на породилском/трудничком одсуству), док се за одређене потребе Програма ангажују предавачи за различите обуке и супервизије, односно интервизије за чланове тимова.

Пројектне активности одвијају се у изнајмљеном простору у Нишу и Обреновцу, као и у просторијама Центра за подршку породици у Првомајској улици 118 у Земуну, добијеном на коришћење без накнаде од Градске општине Земун и простору добијеном од Општине Гаџин Хан.

У Каријерном центру „Јаки млади“, односно “Пројекту економског оснаживања младих” ради укупно 7 запослених, односно 5 сарадника директно на активностима оснаживања младих из алтернативне бриге и повећању запошљивости, док је 2 запослених ангажовано на позицијама Пројектног менаџера и Координатора активности 5 партнерских организација (Суботица, Пожега, Крушевац, Зајечар, Крагујевац). Центар се налази у просторијама у Булевару краља Александра 251, добијеним под посебним условима од Града Београда.

Кроз Пројекат „Импакт фонд за децу 3“ ангажовано је 26 сарадника и 2 ангажованих ван радног односа (ППП уговори, омладинска задруга), што укључује тимове у Београду и Нишу. Од јануара ће се број ангажованих на ИФзД пројекту увећати за 3 (1 Координатор за активности врата-до-врата (Д2Д) и 1 Сарадника за телемаркетинг са непуним радним временом). Ово је условљено новим пројектом ИФзД, што подразумева и диверсификацију активности на терену са постојећег рада лицем-у-лице (Ф2Ф) на врата-до-врата (Д2Д), у складу са новинама на новом пројекту, односно, укупан планирани број представника на терену (20) се неће мењати, јер ће 10 бити ангажовано преваходно на Ф2Ф пословима, а 10 на Д2Д пословима.

У Националној канцеларији је запослено 21 сарадника (стање на дан 31. децембар 2023.) који воде рад Фондације и пружају подршку свим СОС програмима и пројектима, контролу квалитета педагошког и програмског рада, људске ресурсе и организацијски развој, стратешко и оперативно планирање и имплементацију свих стандарда и процедура, правна питања, финансије, партнерства и прикупљање средстава.

У овој години је, мимо пројеката за које смо аплицирали и чекамо одговор (а чије ће одобрење утицати на повећање броја радно ангажованих) планирано попуњавање

упражњених позиција (ИКТ менаџер, Рачуновођа), и запошљавање Координатора за Д2Д и 1 Сарадника за телемаркетинг на ИФзД.

II ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ ФОНДАЦИЈЕ СОС ДЕЧИЈА СЕЛА СРБИЈА

Основни циљ на пољу програмских активности у 2024. години је обезбеђивање бриге и подршке за **2.557 деце, младих и одраслих чланова њихових породица, односно 474 породица**, кроз Програм јачања породице, Програм подршке за мајке и бебе и подршку хранитељским породицама:

- **СОС Дечије село Краљево** - 1298 деце, младих и одраслих кроз:
 - Програм јачања породице у Краљеву, Чачку, Трстенику, Врњачкој Бањи и Рашки – 246 породица/домаћинства са 984 члана. Од овог броја 573 деце и младих и 411 одраслих.
 - Дневном боравку за децу са проблемима у понашању и кроз Клуб за младе - 266 деце, младих и одраслих/родитеља. Од овог броја 230 је деце/младих, а 36 родитеља.
 - Програму за мајке и бебе - 17 учесника, 7 мајки, 10 беба/ деце.
 - Програм подршке алтернативној бризи и Програм подршке самосталном животу – 31 деце и младих особа. Од овог броја, 14 је младих у Програму подршке самосталном животу. Од ових 14 младих, 9 нису на хранитељству.
- **Програме јачања породице у Нишу, Гаџином Хану, Обреновцу и Земуну** - 215 породица са 859 учесника, 516 деце и 343 одраслих.
- **Центар „Јаки млади“ и партнерске организације на ЈЕЕП2 Пројекту** - 400 младих.

Током 2024. године фокус програмских активности биће усмерен на одржавање и унапређење квалитета рада у свим програмима.

Имплементација програмске политике на локацији Краљево (промена концепта бриге о младима) и политике заштите деце и младих, као и усклађивање са системом социјалне заштите и лиценцирање за пружање услуга у социјалној заштити, су основне активности на постизању овог циља.

Развој нових програма и повећање квалитета и обима подршке у постојећим програмима, биће усмерен првенствено на подршку биолошкој породици и превенцији издвајања деце, кроз рад Програма јачање породице у Нишу, Београду и Краљеву.

Подршка младима у процесу осамостаљивања биће реализована кроз рад Каријерног центра „Јаки млади“ и регионални пројекат ЈЕЕП2.

Заговарање права деце и породице и јачање капацитета директних пружалаца бриге о деци за примену приступа заснованог на партиципацији и поштовању права детета биће настављено кроз све наше активности, а посебно кроз успостављање Центра компетенција.

Имплементација и мониторинг спровођења процедура за заштиту деце и младих биће настављена кроз даље јачање интерних капацитета, обуке и инструктаже за запослене.

Имплементација Националног оквира за мониторинг и евалуацију ће бити успостављена као редован процес рада у складу са РБМ методологијом.

У области заговарања и јачања партнерстава, у току 2024. године планирано је даље активно учешће на састанцима и радним групама за измене законодавне регулативе (Закон о социјалној заштити, Породичног закона) као и давање препорука и коментара у писаној форми креаторима закона, како преко МОДС-а, тако и самостално. Настојаћемо да активно подржимо израде стратегија, акционих планова и других докумената који регулишу област социјалне заштите и пружања подршке угроженој деци и породици, у локалним заједницама у којим реализујемо наше програме.

Планирано је да се у 2024. години финализује акциони план, и да се, у складу са тим настави са реализацијом започетих активности.

У циљу унапређења знања и вештина запослених за рад са децом и пружање услуга, планирано је и организовање стручних обука.

2.1. Програм СОС Дечије село Краљево

Фондација СОС ДС Србија ће промовисати и подржати рад СОС Дечијег села Краљево и на тај начин помоћи у пружању благовремене и квалитетне бриге и подршке деци и младима на смештају у хранитељским породицама које живе у кућама Дечијег села, и младима у Програму подршке за осамостаљивање, и других програма и услуга које реализује Дечије село.

СОС Дечије село Краљево-Центар за подршку деци и породици, је од априла 2005. до августа 2022. године, обезбедио специфичну породичну бригу за 167- ро деце и младих без родитељског старања из целе Србије, у мрежи својих СОС хранитељских породица и програмима за младе. Од августа 2022. године, директну подршку и праћење ових хранитељских породица преузео је територијално надлежни Центар за породични смештај и усвојење Крагујевац.

2.1.1. Дечије село наставља са додатном подршком деци и младима у алтернативној бризи, кроз рад Развојно-едукативног тима, за 31 дете и младу особу у 6 хранитељских породица које живе у кућама Дечијег села, и кроз Програм подршке самосталном животу за студенте и запослене младе, за укупно 14 младих (5 у хранитељским породицама и 9 који нису није у хранитељским породицама).

2.1.2. Кроз Програм јачање породице који реализују тимови у Краљеву, Врњачкој Бањи, Трстенику, Чачку и Рашки, биће обезбеђена подршка за 246 породица у ризику од издвајања деце и 984 њена члана.

Очекујемо наставак сарадње и суфинасирање ове услуге од стране општина Рашка, Трстеник и Града Чачка, тендере и пројектно финансирање за пружање иновативне услуге социјалне заштите.

2.1.3. У оквиру Дечијег села ће радити и **Дневни боравак за децу и младе са проблемима у понашању**, у који ће бити укључено 20 младих и 36 одраслих корисника/родитеља, а кроз **Клуб за младе** још 210 младих из Краљева. Рад Дневног боравка треба да се финансира од стране Града Краљева, по основу тендера за пружање ове услуге.

2.1.4. Програм за мајке и бебе без основних услова за живот и подршке, обезбедиће смештај и различите видове подршке за 17 трудница, породилца, мајки/родитеља и њихових беба и друге деце како би се спречило напуштање и измештање деце у алтернативну бригу.

Дечије село ће активно радити на развоју нових програмских активности, односно услуга за децу и породице из локалне заједнице и програм подршке младима из ризичних група у запошљавању и осамостаљивању, као и кроз сарадњу са локалном заједницом и институцијама и организацијама које су укључене у подршку деци и породици.

Фондација обезбеђује донаторска средства за рад СОС Дечијег села Краљево, и задужена је за пружање подршке у имплементацији и мониторинг стандарда квалитета и других смерница и правила рада Организације СОС Дечија села, заштите права деце, педагошких концепата, кадровских, организационих и финансијских стандарда.

Ови циљеви ће бити реализовани кроз заједничке активности и наступе Фондације и СОС Дечијег села на пољу прикупљања средстава за ове програме, заговарања и промовисања иновативних услуга социјалне заштите, права деце и породице, успостављању партнерске сарадње са другим владиним и невладиним организацијама, институцијама, донаторима и спонзорима и прикупљање средстава за рад Дечијег села.

Детаљни циљеви и активности дати су у Програму рада и Годишњем плану СОС Дечијег села Краљево.

2.2. Програм јачање породице/центри за подршку породици у Нишу и Београду

Програм јачање породице—Центри за подршку породици имају за циљ да пруже услуге подршке породицама у ризику од издвајање деце, како би се спречило напуштање деце и измештање из њихове биолошке породице, као и да се подигну родитељске компетенције и капацитети породица за социјалну инклузију и дугорочну стабилности и одрживости.

У 2022. години израђен је и надлежном Министарству достављен Програм са стандардима рада услуге Јачање породице у ризику од издвајања деце, а акредитована је и обука за пружање ове саветодавно-терапијске и социо-едукативне услуге. Током 2023.године сви сарадници за рад са породицом су прошли акредитовану обуку.

Центри пружају подршку кроз следеће активности: индивидуално саветовање за чланове породице(децу и одрасле); умрежавање и упућивање учесника програма на постојеће услуге у заједници; едукација родитеља о одговорном родитељству, раном развоју деце, раним интервенцијама; подршка у успостављању група за самоподршку за родитеље и младех; едукативна подршка за децу; едукативне радионице и групно

саветовање за децу и родитеље/старатеље; едукативне и превентивне радионице за младе; креативне и рекреативне радионице и материјалну подршку корисницима.

Пружање наведених услуга доминантно се одвија кроз теренски рад, у домовима породица, и у простору Центара за подршку породици, као и кроз заједнички одлазак и сарадњу са здравственим, предшколским, образовним институцијама, центрима за социјални рад, правним службама, службом за запошљавање, и другим службама, институцијама и организацијама, које пружају услуге и обезбеђују права деце и породица, у локалној заједници.

Центри раде и на промоцији и заговарању права и значаја живота и одрастања деце у породици, превентивне подршке породицама у кризи, и правима деце. Ове активности реализују се кроз округле столове, конференције, манифестације, друге догађаје које организују СОС Дечија села или други актери у локалној заједници и на националном нивоу, као и кроз учешће у раду мултисекторских тела, мрежа и сарадњу са другим организацијама и институцијама које су укључене у подршку деци и породици. Такође, организују се и обуке за професионалце из других система, како би се унапредила њихова знања и вештине на пољу подршке породици, заштите деце, права деце и сл.

У току 2024. године је планиран је наставак рада на локацијама Ниш, Гаџин Хан, Обреновац и Земун. У том периоду, кроз програм Јачања породице подршка ће бити пружена за 215 породица, са 859 чланова, од којих је 516 деце и 343 одраслих. Посебна пажња у раду ће се усмерити на уједначавање стандарда рада, унапређење квалитета подршке корисницима и обезбеђивање одрживости рада центара.

2.2.1. Од новембра 2013. године Фондација реализује СОС Програм јачање породице у Нишу кроз Центар за подршку породици. Основни циљ за ову годину је да се одржи постојећи број учесника програма и унапреди квалитет рада Центра за подршку породици. Активности програма ће се реализовати кроз рад вође тима, две сараднице за рад са породицама и једног едукатора. Обезбедиће се подршка за 63 породице у ризику од издвајања деце, са 252 члана, односно 252-детета и 101 одраслих, кроз различите активности. Један од важних циљева за наредну годину је и преговарање са локалном самоуправом о обезбеђивању финансијских средстава за рад овог Програма. **2.2.1.а. Програм јачање породице у Гаџином Хану при Центру за подршку породици у Нишу** је покренут 2021. године у оквиру пројекта „Подстрек – Програм подршке породицама у ризику од издвајања деце“, и у сарадњи Фондације СОС Дечија села са Општином Гаџин Хан. Након завршетка пројекта, реализације програма је настављена у сарадњи са општинском управом.

Општина Гаџин Хан има око 6.450 становника, од чега је 11% деце. Број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад у 2020. години био је 1.636. Број хранитељских породица на територији Општине Гаџин Хан 2021. године био је свега 4, док је број деце на смештају у хранитељским породицама био 12, што говори великој потреби да се подрже биолошке породице и да деца остану у њима. Велики изазов у раду представља разумејеност насељених места, па је по лошим временским условима тешко стићи до свих корисника, с обзиром да неке породице живе у селима у планинском крају. Великом броју породица није доступна интернет мрежа, а неким је недоступна и мрежа мобилне телефоније, услед чега је контакт са њима додатно отежан. Планирано је да у подршку буду укључене 22 породице у ризику од издвајања деце, са 88 чланова, односно 53 деце и 35 одраслих.

2.2.2. Програм јачање породице-Центар за подршку породици у Обреновцу реализује се од 2016. године. Планирана је подршка за 48 породица у ризику од издвајања деце, са 192 члана, од чега 115 деце и 77 одраслих, кроз различите услуге. Поред тога планирано је да буде настављана сарадња са средњом Техничком школом у Обреновцу, кроз имплементацију обука за вршњачку медијацију. Веома значајно је и упућивање младих на активности Центра „Јаки млади“ за подршку јачању њихових капацитета за запошљивост. Приоритет ће бити и остваривање учешћа јединице локалне самоуправе у финансирању овог Програма.

2.2.3 Програм јачање породице- Центар за подршку породици у Земуну отворен је у септембру 2016. године, као компонента у оквиру Пројекта „Оснаживање младих ромских породица“ у сарадњи са невладином организацијом АДРА Србија. У новембру 2019. године, је реализован и Пројекат „Јачање ромских породица у Земуну за већу запосленост“ чији је носилац била Градска општина Земун. До краја априла 2023. године се спроводи Пројекат „Оснаживање младих ромских породица IV“.

У Центру за подршку породици у Земуну током 2024.године биће подржане 82 породице, 328 њихових чланова, 197 деце и 131 одраслих. Приоритет ће бити и остваривање учешћа јединице локалне самоуправе у финансирању овог Програма.

Сви Програми јачање породице имају за циљ и да прошире партнерство са институцијама и организацијама укљученим у бригу о деци, као и видљивост рада и прикупљање средстава за додатну материјалну подршку најугроженијим породицама. Организоваће различите активности заговарања права деце, поводом светског Дана породице, Дана права детета и другим пригодама. Запослени ће учествовати у обукама и размени искустава и добрих пракси.

Обезбеђивање средстава за наставак рада Центара за подршку породици, за 2024. годину, је приоритетни задатак националног менаџмент тима.

2.3. Програми оснаживања младих из алтернативне бриге и социјално угрожених породица

Циљ Каријерног центра „Јаки млади“ је унапређење социјалне и економске ситуације незапослених младих који су у завршној фази за излазак или су били у алтернативној бризи у домовима или хранитељским породицама, као и младих из осетљивих друштвених група из Београда, али и младих из других градова и општина у Србији који се укључују у активности Центра, у оквиру регионалног ЈЕЕП2 пројекта.

Центар пружа подршку младима узраста од 16 до 30 година, укључујући и младе из других СОС програма као што су СОС Дечије село Краљево и Програм јачање породице Београд. Кључни партнери у раду Центра „Јаки млади“ су Градски центар за социјални рад Београд, Центар за породични смештај и усвојење Београд, Дом за децу и младе „Звечанска“, Републички завод за социјалну заштиту, Град Београд, Национална служба за запошљавање, Привредна комора Београда и релевантне организације цивилног друштва који раде са младима. У подршку Центру укључене су и бројне компаније и невладине организације. Од оснивања Центра до краја децембра 2023. ЦЈМ је радио са укупно 716 младих.

Центар, поред осталог, спроводи активности које су базирани на искуствима стеченим током имплементације пројекта „Млади могу“ (YouthCan!), као глобалне иницијативе за

подршку младима у ризику, да побољшају своје вештине запошљавања и на тај начин се оспособе за улазак на тржиште рада. Циљ активности је повећање запошљивости младих кроз индивидуалну подршку, менторство, обуке за разне вештине, укључујући предузетништво, и могућност за стицање првог радног искуства. Представници пословног сектора се укључују у улози послодаваца, тренера, ментора или узора за младе људе. Планирано је да се настави са активностима и да се укључи нова група од 110 младих.

Такође, планира се наставак сарадње са различитим компанијама, кроз посете њиховим погонима и симулације интервјуа за посао. Менторе бирају партнерске организације и компаније на основу договорених критеријума. Рад ментора је волонтерски. Сви учесници су упознати са међусобним улогама, задужењима и одговорностима. Предавачи и ментори потписују кодекс понашања. Учесници користе платформу „Линкови за младе“ за пружање подршке и унапређење знања. У реализацији пројекта учествују сарадници из програмског и одељења за прикупљање средстава, будући да спровођење активности подразумева сарадњу са компанијама које ће пројекат подржати кроз волонтерски рад својих запослених, могућност стицања радне праксе и запошљавања, али и новчаним донацијама и другим видовима подршке овом, и другим СОС програмима.

У оквиру ЦЈМ биће основана Алумни група коју сачињавају млади који су већ прошли кроз програме Центра. Планирано је да се настави са оснаживањем ове групе младих, са циљем да се они у потпуности оспособе да пружају подршку младима који су корисници услуга Центра и то кроз менторство, саветодавну и подршку у идентификовању и развоју вештина које су од користи младима.

Кроз **нови Регионални ЈЕЕП2 пројекта**, у наредне 3 године биће укључено **780 младих**, од тога 330 младих које ће подржати Центар „Јаки млади“, као и 450 младих које ће подржати Организације цивилног друштва које су партнери на пројекту (просечно годишње по 110 младих којима ће подршку пружати Центар „Јаки млади“, и 225 младих којима ће подршку пружати партнерске организације).

Организације - партнери на пројекту су: Удружење „Урадимо заједно“ из Крагујевца, Асоцијација за развој одрживих заједница (ТОЦ) из Зајечара, Сомборски едукативни центар (СЕЦ) из Сомбора, Форум цивилне акције ФОРЦА Пожега и Едукативни центар Крушевац, као и Национална асоцијација практичара/ки омладинског рада (НАПОР). Ове организације ће реализовати тренинг програм „Животне вештине и запошљавање“, а пружиће подршку младима у избору и упису на стручне обуке и курсеве, похађању пракси, запошљавању, психо-социјалну подршку и подржаће њихово учешће у омладинским клубовима.

Планирано је да у 2024. години у оквиру ЈЕЕП2 пројекта буде подржано најмање 110 младих особа кроз психо-социјалну подршку, обуке за унапређење личних, социјалних и вештина за запошљавање, различите курсеве, радну праксу, менторску подршку, и подршку у запошљавању од стране Центра „Јаки млади“ и 180 младих од стране партнерских организација.

Такође, ЦЈМ планира да спроведе активности заговарања које за циљ имају доношење нових и/или промену постојећих јавних политика које се тичу младих у ризику као и активности које за циљ имају подизања капацитета младих за учешће у процесу доношења одлука. ЦЈМ горе поменуте активности спроводи у сарадњи са НАПОР-ом и

**СОС ДЕЧИЈА
СЕЛА
СРБИЈА**

оне подразумевају креирање и функционисање омладинских клубова у ЦЈМ и партнерским организацијама, оснивање Коалиције за промену јавних политика као и спровођење тренинга из лидерства и заговарања за младе. Планирано је да се у ове активности укључи 180 младих.

Програм обуке “Социјална инклузија и економско оснаживање младих” је акредитован код Републичког завода за социјалну заштиту.

Планирано је да се током 2024.године спроведе процес самовредновања квалитета рада ЈПОА програма Каријерног вођења и саветовања.

Платформа „Линкови за младе“ (Youth Links)

Имплементација „Youth Links“ платформе започета је у јулу 2018. године. „Youth Links“ представља глобалну виртуелну платформу, која је намењена повезивању младих, укључених у подршку СОС програма, са менторима, професионалцима из корпорација, организација и институција, како би кроз онлајн менторство стекли нова и усавршили постојећа знања и вештине и на тај начин побољшали своје шансе за запошљавање. Приступ платформи могућ је на два начина – путем мобилне апликације и путем веб апликације за рачунаре. Приватност корисника платформе гарантује се у потпуности, јер је затворена за спољашњу јавност – регистрација се обавља искључиво путем линка који администратор платформе шаље путем мејла заинтересованим менторима и младим људима.

2.5. Јачање капацитета организације и заједнице, и заговарање

2.5.1. Успостављање Центра компетенција

У циљу промовисања наших едукативних активности, током 2024. године ће бити успостављен Центар компетенција, са свим пратећим критеријумима и условима рада, односно пружања едукативних услуга из области којима се организација бави, како интерно, тако и широј стручној заједници и другим заинтересованим странама, у смислу изградње капацитета институција, професионалаца који пружају бригу и подршку деци, младима и породицама и систему социјалне заштите.

У процес успостављања Центра улазимо са 4 акредитоване обуке (3 у систему социјалне заштите - Алтернативна бригаа и права деце, Основни програм обуке за јачање породице, Социјална инклузија и економско оснаживање младих), 1 у систему образовања (Насиље у школи).

При Агенцији за квалификације, у финалној фази је добијање статуса, (финализација лиценцирања запослених) као Јавно признати организатор образовања одраслих у области каријерног вођења и саветовања.

Носиоци обука Центра компетенција ће, за почетак, бити наши запослени који су оспособљени за предаваче, односно прошли су обуке за тренере, из следећих области:

- „Зацељивање трауме“ по метаодологији Пла Бојала (Trauma Healing” - Paul Boyle) (2 тренера),
- Алтернативна брига и права деце (5 тренера),
- Управљање конфликтима УЦМ (UCM United conflict management) (4 тренера),
- Насилје у школи (1 тренер),
- Социјална инклузија и економско оснаживање младих (4 тренера),
- Програм протективних понашања (4 тренера);
- Процедура Вођење случаја (Case management procedure),
- Основни програм обуке за Услугу јачање породице (5 тренера),
- Управљање пројектим циклусом (PCM) (1 тренер)
- Програмска база (интерна обука, 2 тренера).

2.6. Партнерство и заговарање

Током 2024. године фокус активности у области заговарања дефинисан је Стратегијом 2022-2025 као и акционим планом за 2024. годину. Редовно ће се пратити национална легислатива у области заштите деце и породица, а СОС Дечија села ће учествовати на јавним расправама поводом измена и допуна постојећих и креирања нових закона.

Стратегија заговарања садржи два кључна циља. Први је побољшавање положаја младих који се припремају да напусте или напуштају алтернативно старање кроз утицај на доносиоце одлука да усвоје боље програме и обезбеде доступне услуге за ове младе. Други циљ је заговарање за промену националне легислативе, успостављање и дефинисање стандарда и афирмисање превентивних услуга и програма који подржавају биолошку породицу.

У оквиру првог циља, развијени су и специфични циљеви који подразумевају:

1. оснаживање, умрежавање и укључивање младих да заговарају своја права на услуге и подршку након изласка из система алтернативног старања;
2. подизање свести о важности адекватне припреме за самосталан живот младих који напуштају алтернативно старање и неопходности креирања услуга за ову категорију младих.

У оквиру другог циља предвиђено је и остваривање следећих подциљева:

1. заговарање за промену законодавства и законско регулисање услуга које подржавају породицу и превенирају издвајање деце;
2. заговарање за креирање смерница/стандарда на националном нивоу за реинтеграцију/поновно уједињење деце са биолошким породицама у складу са Смерницама УН за алтернативно старање о деци као и у складу са СОС смерницама о „Чувању улаза“.

Активно ћемо учествовати у радним групама и иницијативама за доношење или измене стратегија, законских решења (Породични закон, Закон о социјалној заштити, и сл.), стандарда и услуга социјалне заштите, а нарочито у препознавање услуге превентивног рада и подршке породици.

**СОС ДЕЧИЈА
СЕЛА
СРБИЈА**

Организоваћемо различите конференције и округле столове, кроз пројекте које спроводимо и на основу плана за заговарање и учествовати у сличним активностима организованим од стране других организација и институција, укључујући Октобарске сусрете у социјалној заштити и друге стручне скупове из социјалне заштите.

Кроз ЈЕЕП2 пројекат биће организована два састанка пројектне “коалиције за младе” са циљем припреме и промоције налаза за унапређење локалних и националне политике за рањиве групе младих.

Активно ћемо учествовати у раду мрежа чија смо чланица, као што су ФИЦЕ Србија, Мрежа организација за децу Србија, Српски филантропски форум. Кроз ове мреже или самостално, радиће се на заговарачким активностима и иницијативама за унапређење подршке деци и породици и промовисању хуманитарног рада и филантропије.

Такође, радићемо на успостављању нових партнерстава и сарадње (УНИЦЕФ, Крвна организација младих Србије, Центар за права детета, итд).

Настојаћемо да подржимо локалне заједнице у којим радимо и институције које брину о деци без родитељског старања и угроженим породицама, кроз унапређење њихових капацитета, обуке и друге мере подршке, а у складу са одобреним пројектима и ресурсима.

Све активности биће у циљу и у складу са промовисањем брэнда и визије и мисије Фондације.

СОС Дечија села ће обележити и наставити да промовишу Смернице за алтернативну бригу о деци, Међународни дан породице, Светски дан детета и права деце, као прилике да се промовише значај породице за одрастање деце и потреба за подршком угроженој деци. У свим медијским и другим јавним наступима промовисаћемо наше кључне вредности.

2.7. Израда апликација и реализација нових програма

Фондација ће активно радити на изради апликација за нове СОС програме за подршку угроженим породицама и деци, подршку младима и јачање капацитета стручне и опште јавности за подршку и права деце и породице.

Фокус ће бити на програмима превентивног деловања усмерених, пре свега, на помоћ биолошким породицама које су из разних разлога (материјални, социјални, едукативна запуштеност и др.) угрожене и којим прети опасност од напуштања деце, односно немогућност непосредног старања о деци. Подршка у осамостаљивању и запошљавању младих из алтернативне бриге и других рањивих група, је такође примарна област нашег деловања.

Наша организација се потврдно изразила на иницијативу ИПД са региона за формирање пројектног конзорцијума како би се заједнички аплицирало за ЕУ (ЦЕРВ) позив за пројектне апликације, а на теме: подршке менталном здрављу деце, уградње права детета у акције на националном и локалном нивоу, ангажовање и учешће деце, као и тему разумевања демократских права. Рок за подношење апликација је април 2024.

Имајући у виду материјалне и друге ресурсе које организација има у свом Програму СОС Дечије село Краљево, који се више не користе за потребе директне алтернативне бриге

о деци без родитељског старања, као и потребе локалне заједнице, у 2023. години је урађена **студија изводивости и бизни план за успостављање вртића**.

Резултати потврђују оправданост овог пројекта, јер се око 800 деце стално налази на листи чекања за вртић, а у постојећи објекти и пратећим садржајима Дечијег села (игралишта, велико двориште, спортски терен и слично) се лако могу прилагодити новој намени. У 2024. години ће се радити на изради пројекта за адаптацију објеката и стварање других услова за успостављање вртићи, пре свих обезбеђивање средстава за ову инвестицију. Кроз рад вртића, обезбедио би се и приход, који би био реинвестиран у програме и услуге Дечијег села Краљево.

III. ПРИКУПЉАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ПРОГРАМЕ И РАД ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Један од приоритетних задатака Фондације је да активно ради на прикупљању средстава која ће бити усмерена на остваривање циљева Фондације.

Циљ је да се у 2024. години обезбеди 97% средстава из локалних прихода, из фондова и од донатора у Србији, и да се обезбеди наставак рада и одрживости свих СОС програма, као и развој нових програма.

Фондација ће аплицирати за средства од донатора и спонзора у Србији и иностранству, за јавне фондове и грантове и кроз прикупљање средстава од индивидуалних и корпоративних донатора. У том циљу радиће се на развоју партнерства са другим невладиним организацијама које имају заједничке циљеве.

Кључни циљеви у области прикупљања средстава и комуникације дефинисани Годишњим планом Фондације за 2024. годину су:

- Обезбеђивање средстава за наставак рада Програма јачања породице у Нишу и Гаџином Хану (2024-2026), Београду (2024-2026), регионалног програма Краљево који укључује и Чачак, Трстеник, Врњачку Бању и Рашку, рад СОС Дечијег села Краљево (2024-2026) и одређене активности Центра „Јаки млади“
- Реализација Пројекта Импат фонд за децу 3, за даљи развој капацитета за прикупљање средстава потребних за рад Организације
- Покретање локалног фандрејзинга на програмској локацији Краљево
- Развој једног новог (корпоративног) дигиталног канала донирања
- Имплементација мултиканалног фандрејзинг догађаја (један постојећи и један нови)
- Јачање брэнда кроз партнерство са бар једном медијском кућом или компанијом за уступање медијског простора.

Бизнис планом Одељења за прикупљање средстава су одређени циљеви и технике ФР, уз увођење нових начина прикупљања средстава, увођење различитих врсти иновација и аутоматизација, ширење круга донатора и повећање вредности прикупљених средстава.

Један од приоритетних задатака је анализа потенцијала и могућности за повећање учешћа државе и локалних самоуправа у финансирању услуга социјалне заштите које се пружају у оквиру наших програма. Посебно ће бити анализирана могућност за

повећање износа средстава за услуге социјалне заштите, кроз пројекте и тендере, као и јавно-приватно партнерство.

Такође, биће урађена анализа тржишта за ФР и присутности нашег бренда, на основу које се дефинишу стратешки и оперативни планови рада. Желимо да одржимо сарадњу са компанијама и да успоставимо нова дугорочна партнерства са новим компанијама, као и да повећамо број чланова Клуба пријатеља СОС ДС, кроз сарадњу са средњим и малим предузећима.

Средства ће се прикупљати кроз:

- 5.1. Сарадњу са компанијама, малим и средњим предузећима** заснива се на директном раду са корпорацијама и корпоративним фондовима за:
- новчане донације,
 - робне донације,
 - волонтерске акције,
 - подршку у запошљавању, тренинзима и менторствима за учеснике наших програма.

Наставићемо да развијамо активности прикупљања средстава на локацијама у којима имамо програме.

5.1.1. Донације компанија у новцу

- **Сарадњу 1:1** - Постојеће сарадње планирамо да учврстимо и задржимо као и да одређене унапредимо кроз активности које ће резултирати увећавањем вредности донације као и да успоставимо преспективна партнерства за 2025.годину и како би даље развијали потенцијал прикупљања средстава од интернационалних компанија и локалних предузећа.
- **Пројектна сарадња** – Очекујемо потписивање уговора о пројектној сарадњи, кроз коју ће компанија МК Група и АИК банка подржати рад Програма Јачања породице у Рашки, дела трошкова Програма јачања породице у Нишу, и успостављање и рад Програма за мајке и бебе Дечијег села у Краљеву, у 2024. години. Радићемо и на пројектној сарадњи са другим компанијама. Са компанијом ПЕПКО настављамо партнерство усмерено на подршку програму Јачање подршке, као и Дечијем селу Краљево.
- **Cause-related marketing (CRM)** тежићемо да ЦРМ кампање урадимо са бар још две нове компаније. Развијаћемо овај концепт сарадње са хотелима.
- **Донације малих и средњих предузећа путем директне пошта** (новогодишња, ускршња и кампања „Полазак у школу“).
- **Новогодишње честитке** ћемо продавати од септембра месеца СМП и корпоративном сектору.

- 5.1.2. Донације корпорација у роби и услугама** - током целе године ћемо у складу са потребама учесника реализовати донације у роби и услугама, као и **волонтерске активности запослених** у компанијама, односно бесплатне услуге и активности за децу, младе и одрасле учеснике наших програма (обуке, спортске, креативне, рекреативне, едукативне и друге активности, активности на одржавању објеката и слично).

- 5.1.3. Наставићемо и анимирање компанија за донације и бесплатне активности усмерене на подршку у запошљавању,** обукама и менторствима за учеснике наших програма (млади и одрасли). Циљ нам је да наставимо успешно да имплементирамо активности подршке запошљавању, менторство учесницима центра “Јаки млади” у сарадњи са компанијама ДХЛ, Аваст, и другима са којима будемо склопили сарадњу за овај програм.
- 5.1.4. Догађаје са донаторима и потенцијалним донаторима** – као начина да наши донатори и потенцијални донатори уче о нашем раду и добију мотивацију за подршку нашој организацији кроз организовање догађаје за донаторе, као што су посете нашим програмима или презентације о нашем раду, као и учествовање на догађајима које организују партнерске компаније ради промовисања нашег брэнда и прикупљања средстава. Како компаније настоје да укључују и своје запослене у хуманитарни рад, планираћемо заједничке активности које би у току године биле могуће реализовати.
- 5.1.5.** Планирано је да прикупљамо средства и промовишемо сарадњу са компанијама и њиховим запосленима путем **интернет платформи за такозвани „краудфандинг“** (Беневити, Донације.рс и сл.).

5.2. Донације грађана

5.2.1. Континуиране месечне донације грађана. Кроз Пројекат „Импак фонд за децу“ 3 биће настављено прикупљање донација од физичких лица и повећање видљивости рада Организације, под слоганом „Које је боје срце твоје“. Поред постојећег рада представника СОС ДС, на изабраним локацијама наших партнера, уводи се и нови канал “од врата до врата” који подразумева посете наших представника у резиденцијалним зонама где ће грађани такође на лицу места, без одласка у своје банке, попуне документацију потребну за трајне налоге или задужење њихових рачуна, и да на тај начин дугорочно помажу редовним месечним донацијама.

5.2.2. План је даља диверсификација канала кроз унапређење **дигиталног ФР и телемаркетинга**. Приоритет остаје стварање пуних техничких услова за реализацију континуираног плаћања, оптимизацију наплате односно такозваног рекјуринга директно са сајта у систем „Сејлс форс“. Уколико се створе могућности континуираних уплата путем СМС порука. Такође ћемо интензивирати активност на постојећим и покренути нове друштвене мреже и заједнице.

Поред редовних активности телемаркетинга у плану су активности увећања донација постојећих донатора, као и реактивирања пасивних донатора. У плану је и имплементација апликације за представнике на терену, која је још један вид аутоматизације процеса. Н

5.2.3. Спорадичне/једнократне донације физичких лица путем:

- Донаторских кућица
- Остале донације физичких лица кроз наставак сарадње и кампање директне поште са предузећима „ЈКП Инфостан Београд” и „ЈКП Обједињене наплате Ниш”. Планирано је проширивање могућности на друга јавна предузећа („ЕПС” и др. у Србији), и успостављање сарадње са банкама.
- Тематске кампање ка запосленима компанија уз употребу QR кода.

5.3. Обезбеђивање средстава из јавних и приватних фондова

Један од приоритетних задатака биће израда Анализе потенцијала и могућности за повећање прихода из јавних и приватних фондова односно кроз:

5.3.1. учешћа државе и локалних самоуправа у финансирању услуга социјалне заштите које се пружају у оквиру наших програма. Очекујемо наставак сарадње и финансирање наших Програма јачања породице од стране општина Рашка и Гаџин Хан, као и Дневног боравка за децу са проблемима у понашању Дечијег села Краљево, у Краљеву, као и укључивање Општине Трстеник и Града Чачка у суфинансирање ове услуге на њиховим територијама. Фокус ће бити и на дефинисању финансирања од стране градских општина Београда и Ниша.

Интензивно ћемо радити и на препознавању значаја иновативних програма и услуга социјалне заштите и њиховом одрживом финансирању од стране локалних самоуправа, на сви нашим локацијама.

5.3.2. из других јавних и приватних фондова, кроз пројектно финансирање.

У предстојећој години планирају се бројне активности на прикупљању средстава кроз јавне и приватне фондове а у циљу побољшања положаја деце, младих и породица у ризику у Србији. Овај план активности је састављен на основу претходних искустава и интерног календара конкурса, а прилагођен је актуелним трендовима у области развоја програма организације. Имамо амбициозне планове за наредну годину а међу најважнијим обавезама су:

- Јануар - припрема пројектних апликација за Министарство правде, за средства из опортунитета, и за БСБ Траст. Ове апликације су од кључног значаја за наставак нашег рада на промовисању права деце и младих.
- Фебруар - Припрема апликације за Јапанску Амбасаду - ПОПОС КУСАНОНЕ - енергетска ефикасност у СОС ДС Краљево. Овај пројекат има за циљ побољшање енергетске ефикасности у СОС ДС Краљево.
- Март - припрема пројектног предлога за конкурс ЕУ - ЦЕРВ - права детета. Овај пројекат би омогућио да унапредимо наше капацитете за заговарање за права детета, а у плану је подношење две апликације – национално са МОДС-ом и интернационално са СОС партнерским организацијама из ЕУЦМ региона. Такође, планира се организација обука НМТ-а за анализу и примену научених лекција - по РБМ методологији.
- Април - припрема пројекте апликације за ЕИДХР програм. Овај пројекат биће усмерен на заговарање права детета у Србији.
- Мај - припрема пројекта за Тајдс - Блек Рок фондацију. Овај пројекат биће усмерен на Програм јачања породица.
- Јун - припрема пројекта за БАЈЕР фондацију. Овај пројекат биће усмерен на унапређење здравствене културе деце и младих у СОС програмима широм Србије.
- Јул - припрема пројекта за УниКредит фондацију. Овај пројекат биће усмерен на социо-економско јачање породица из наших програма а у складу с конкурсом донатора.

- Август - израда пројекта за ЕУ- УНОПС позив. Овај позив може бити померен и за септембар а најчешће је усмерен на јачање социјалне инфраструктуре. Овај пројекат биће усмерен на повећање капацитета за рад са породицама, децом и младима у нашим програмима.
- Октобар - очекује се позив и припрема пројектне апликације за ЛАУДС Фондацију.
- Децембра се планира опсежна анализа реализације РБМ кроз научене лекције и израда плана унапређења РБМ процеса у складу с налазима анализе.

Овај план активности прибављања средстава из јавних фондова је оптималан, реалан и достижан. Планирањем активности унапред, обезбедићемо ефикаснију координацију припрему али и реализацију одобрених пројеката. Такође, овим планом активности ћемо бити у стању да одговоримо на актуелне трендове и потребе деце, младих и угрожених породица у Србији.

5.4. Циљеви везани за односе са јавношћу и бренд су:

- Повећање видљивости и препознатљивости наше организације,
- Упознавање јавности са нашим активностима и резултатима,
- Позив грађанима, компанијама и организацијама за подршку и захваљивање пријатељима, партнерима, сарадницима и донаторима на подршци

Ово ће бити реализовано кроз различите канале комуникације: медији, вебсајт, друштвене мреже, штампани промо материјал, брендинг, директна пошта, СМС, различите врсте стручних и пословних окупљања, догађаја и конференција, публикација, као и промотивне канале партнера (дигитална парт).

Циљ нам је

- успостављање и дефинисање јасног циља на свим каналима интернет комуникације и ревизија тренутног стања на друштвеним мрежама, на веб сајту и претраживачима,
- успостављање сарадње са медијском кућом или компанијама а у сврху уступања медијског простора ради упознавања јавности са нашим радом и начином како нас подржати
- усаглашавање приоритета, проширење домета и информисање/образовање корисника интернета и јавности о нашим програмима и деловању наше организације, кроз креирање и коришћење дигиталних садржаја и кампања.

IV. ЈАЧАЊЕ РЕСУРСА И ЕФИКАСНОСТИ РАДА

Фондација ће активно радити на јачању својих ресурса у погледу: људских ресурса и организацијских процеса и културе, буџета и простора.

6.1. Јачање људских ресурса и организационе културе и структуре ће бити обезбеђено кроз:

6.1.1. ангажовање квалификованих запослених који ће радити на остварењу програмских циљева, у области прикупљања средстава, као једном од стратешких циљева Фондације. Програмски део ће, а услед ширења програмских активности, бити оснажен новим сарадником за развој и имплементацију програма у Дечијем селу Краљево, као и довољним бројем нових сарадника у новим, одобреним програмима.

6.1.2. на основу процеса процене радног учинка и постављених радних и развојних циљева, биће направљен **годишњи план развоја запослених, константна обука** биће организована и за сараднике у нашим програмима, а нарочито за запослене СОС Дечијег села Краљево и сараднике у Програму јачања породице. Такође ће бити спроведена доквалификација, односно лиценцирање запослених за обављање основних послова у социјалној заштити, за оне запослене у директном раду са учесницима програма. Сви чланови националног менаџмент тима биће укључени у професионалну едукацију на својим пољима организовану од стране Међународне организације СОС ДС и друге видове едукације уз рад и размену искустава.

6.1.3. биће **редефинисане и РАЦИ матрице за целу организацију**, односно поједина одељења, програме и пројекте, како би адекватно биле испраћене организационо-технолошке промене, а у циљу што јаснијег и једноставнијег приказивања, разумевања, спровођења, праћења и евалуације свих релевантних пословних процеса, имајући у виду увођење РБМ технологије.

6.1.4. Континуирано ће бити пружана подршка **реструктурирању СОС Дечијег села Краљево** у складу са изменама у концепту рада и увођењу нових услуга.

6.1.4. посебна пажња ће се посветити имплементацији плана **унапређења организационе културе**, кроз радионице и фокус групе, индивидуални и групни коучинг и менторства, а у складу са специфичним захтевима пословних процеса и потребом за развојем одговарајућих компетенција запослених.

6.1.5. усклађеност пословања Фондације са релевантним законима, те **примену Закона о заштити података личности** спроводиће екстерни експерт и Одељење за ХР.

6.1.6. посебан фокус биће на **примени политике заштите деце у свим активностима Фондације, Кодекса понашања запослених**, као и других политика и правилника који регулишу област очувања безбедности деце, младих и запослених, као и спречавање, односно управљање евентуалним инцидентима у области сексуалног узнемиравања и сваког другог недозвољеног понашања спрам учесника програма, запослених и средстава рада. Интерно, радићемо на пуној примени и унапређењу процедура, кроз оријентацију свих новозапослених, партнера и партнерских организација, волонтера и екстерних сарадника на ову тему, додатне обуке за све запослене и мониторингу процеса.

6.2. Унаређење ефикасности и економичног рада и усклађивање са еколошким принципима

6.2.1. Кроз **Пројекат енергетске ефикасности и мобилности**, уз донаторску подршку Херман Гмајнер Фонда **инсталиране су фотонапонске електране** у стамбено-пословном комплексу у Првомајској улици, СОС Дечијег села Краљево, као и на издвојеном објекту у Сијаћем пољу - Програм за маме и бебе. На овај начин, Дечије село је стекло услов за добијање статуса купца - произвођача електричне енергије потребне за рад, из еколошки чистих извора енергије (сунце), чиме ће дугорочно бити оствариване и значајне уштеде у буџету за трошкове електричне енергије.

СОС Дечије село Краљево, планира да у току 2024. године додатно опреми објекте у селу фотонапонским инсталацијама за производњу електричне енергије као и новим техничким решењем за повећање енергетске ефикасности у смислу унапређења система за грејање.

6.2.3. Наставићемо **слање апликација за грант за прелазак система за грејање Дечијег села Краљево са лож-уља на гас**, као еколошки прихватљивији и значајно јефтинији енергент. Уградња калориметара оумгућава боље праћење трошкова у објектима Дечијег села Краљево и економичније коришћење, а планирано је и аплицирање за додатна донаторска средства за замену улазних и врата на терасама кућа, што би допринело и бољој изолацији и мањој потрошњи за грејање.

КАЛЕНДАР НАЈВАЖНИЈИХ ДОГАЂАЈА У 2024.

- ЈАНУАР
- Програм рада за 2024. годину и Извештај о раду за 2023. годину
 - Формирање тимова за управљање инцидентима и очување безбедности деце, младих и запослених
- ФЕБРУАР
- Годишњи план за 2023. – четврти преглед
 - Годишњи извештај на тему заштита деце (Monitoring survey)
 - Седница Управног одбора
 - Ревизија финансијског пословања у 2023. години
 - Израда Акционог плана за јавно заговарање 2024
- МАРТ
- Планови и извештаји за РО и пореске службе
 - Први састанак Националног тима за заштиту деце
 - Припрема пројектног предлога за конкурс ЕУ – ЦЕРВ
- АПРИЛ
- Седница Управног одбора
 - Састанак НМТ- прва евалуација Годишњег плана 2024.
 - Имплементација нових програмских политика и правилника
- МАЈ
- Обележавање Међународног дана породице
- ЈУН
- Састанак Управног одбора
 - Лиценцирање ИСО стандарда у Фондацији и Дечијем селу
 - Спроведена имплементација кровних политика и правилника
 - Полугодишњи извештај на тему заштита деце за Управни одбор
 - Дан СОС Дечијих села
- ЈУЛ
- Обука запослених на тему безбедност у информационим технологијама
- АВГУСТ
- Евалуација Годишњег плана за 2024.
 - Завршетак Националног оквира за мониторинг и евалуацију
- СЕПТЕМБАР
- Састанак Управног одбора
 - Успостављање Центра компетенција
 - Развој минималних стандарда ЦЈМ и програма услуге КВИС
- ОКТОБАР
- Израда Годишњег плана и предлога Буџета за 2025.
 - Међународни дан детета (у склопу Дечије недеље)
 - Дан СОС Дечијег села Краљево
- НОВЕМБАР
- Састанак Управног одбора
 - Финални предлог Буџета за 2024. годину
 - Други састанак Националног тима за заштиту деце
 - Светски дан детета
- ДЕЦЕМБАР
- Састанак Управног одбора
 - План рада за 2025. годину
 - Годишњи извештај на тему заштита деце за Управни одбор
 - Анализа реализације РБМ - научене лекције.

СОС ДЕЧИЈА
СЕЛА
СРБИЈА